

«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

ОРЫСША-ҚАЗАҚША ТІЛАШАР

РУССКО-КАЗАХСКИЙ РАЗГОВОРНИК

Ақтау қаласы

КІРІСПЕ

ВВЕДЕНИЕ

Главные особенности казахского языка. В древности казахи использовали руническое письмо, позднее арабскую (с 1912 по 1930гг.), затем латинскую графику (с 1930 по 1940гг.). В 1940 году был принят новый алфавит, основанный на русской графике (кириллице), который был дополнен 1957 году.

Современный казахский алфавит состоит из 42 букв.

Буквы **ә, ғ, қ, ң, ө, ұ, Ү, һ, і** употребляются в исконно тюркских словах или заимствованных из арабского, персидского и т.д.

Буквы **в, ё, ф, ц, ч, ш, ь, ь** встречаются в словах, заимствованных из русского языка (или через него), и обозначают те же звуки, что и в русском языке.

1. Гласные звуки подразделяются на мягкие и твердые.

Это отражается на качестве всего казахского языка: в слове могут быть слоги одного качества: либо мягкие, либо твердые. Такое взаимоотношение гласных и согласных звуков называется сингармонизмом. Закон созвучия действует в виде прогрессивной и регрессивной ассимиляции.

Прогрессивная ассимиляция проявляется в следующих случаях:

- 1) если конечный звук основы звонкий, то и начальный согласный звук аффикса тоже звонкий: **қыз+ға**. Исключение составляют заимствованные аффиксы **-паз, -хана, -қор, -кеш**
- 2) после глухих согласных основы следуют глухие согласные аффиксы, например: **қазақ+пын, орыс+пын, жігіт+тер**.
- 3) если основа слова оканчивается на гласный, сонорный или звонкий, то последующие согласные (**к, қ**) озвончаются и произносятся как **ғ, ғ**, например: **қара көз (қара гөз, ұзын қол – ұзын гол)**.

Регрессивная ассимиляция проявляется следующим образом:

- 1) конечные согласные (**қ, к, п**) основы слова перед начальным гласным аффикса озвончаются и переходят в **ғ, ғ, б**, что передаются в письме, например:

жүрек+ім – жүрегім

кітап +ым – кітабым

құлақ + ым – құлағым

- 2) конечный согласный звук (**н**) основы слова перед согласными **қ, ғ, к, г, б, п** произносится как звук **ң, м**, например: **дүйсенбі – дүйсембі, бұрынғы – бұрыңғы** (прежний).

- 3) согласные (**з,с**) в конце основы уподобляются начальным согласным аффиксам (**с,ш**), например, **бас+шы – башшы, жаз+са – жасса**.

2. В казахском языке отсутствует категория рода, поэтому, например, личное местоимение **«ол»** соответствует русским словам: он, она, оно, тот, та, то.

3. Определение тоже не согласуется с определяемым словом, например:

жақсы қыз (хорошая девушка)

жақсы жігіт (хороший юноша)

жақсы сөз (хорошее слово)

4. В казахском языке нет предлогов и приставок, а есть послелоги, управляющие различными падежами, например:

Ол үшін (для него), жұмыстан кейін, сабаққа дейін, қыз

туралы

5. Порядок слов относительно стабильный: подлежащее, в начале предложения, сказуемое в конце предложения, а определение, дополнение, обстоятельство перед словами, к которым они относятся.

Зат есімнің тәуелдік формасы (Притяжательная форма существительных)

В казахском языке принадлежность предмета передается двумя словами: первое слово – притяжательное местоимение – обладатель; второе слово – имя существительное – обладаемый предмет.

Например, менің досым – мой друг.

- 1) Притяжательные местоимения имеют форму вежливости во II лице единственного и множественного числа. **Например, Сіздің – Ваш, Ваша, Ваше.**
- 2) Если слово оканчивается на **п, к, қ** то после прибавления притяжательных окончаний глухие согласные переходят в звонкие **б, г, ғ** – регрессивная ассимиляция. **Например, мектеп-мектебім, сабақ-сабағы-жүрек-жүрегім.**

	Жалғаулар/Употребление окончаний	Зат есімдер/существительные
I – Менің	-м - после <i>гласных</i> -ым, -ім - после <i>согласных</i>	бала+ м , әке+ м қыз+ ым , үй+ ім
II – Сенің	-ң - после <i>гласных</i> -ың, -ің - после <i>согласных</i>	бала+ ң , әке+ ң қыз+ ың , үй+ ің
II-Сіздің	-ңыз, -ііз - после гласных -ыңыз, -іііз - после согласных	бала+ ңыз , әке+ ііз қыз+ ыңыз , үй+ іііз
III-Оның	-сы, -сі - после гласных -ы, -і - после согласных	бала+ сы , әке+ сі қыз+ ы , үй+ і
Көпше түрі (множественное число)		
I – Біздің	-мыз (+лар+ ымыз), +міз (+лер+ іміз) - после <i>гласных</i> -ымыз (+дар+ ымыз), +іміз (+лер+ іміз) - после согласных	бала+ мыз / бала+лар+ ымыз әке+ міз / әке+лер+ іміз қыз+ ымыз / қыз+дар+ ымыз үй+ іміз / үй+лер+ іміз
II – Сендердің	-лар/-дар/-тар+ ың -лер/-дер/-тер+ ің	бала+лар+ ың , қыз+дар+ ың әке+лер+ ің , үй+лер+ ің
II-Сіздердің	-лар/-дар/-тар+ ыңыз -лер/-дер/-тер+ іііз	бала+лар+ ыңыз , қыз+дар+ ыңыз әке+лер+ іііз , үй+лер+ іііз
III-Олардың	-лар/-дар/-тар+ ы -лер/-дер/-тер+ і	бала+лар+ ы , қыз+дар+ ы әке+лер+ і , күш+тер+ і

Зат есімнің жіктік формасы (Личная форма существительных)

Образование личных форм имен существительных осуществляется с помощью личных показателей (жіктік жалғау), которые прибавляются в соответствии с законом сингорманизма и прогрессивной ассимиляции. Имена существительные изменяются в единственном и множественном числе

Жак/Лицо	Жалғаулар/Употребление окончаний	Зат есімдер/существительные
I – Мен (я)	-мын, -мін – после <i>гласных</i> и <i>сонорных</i> согласных -бын, -бін – после <i>звонких</i> согласных -пын, -пін - после <i>глухих</i> согласных	бала+ мын , қыз+ бын , студент+ пін
II – Сен (ты)	-сың - после твердого корня -сің - после мягкого корня	бала+ сың , студент+ сің
II – Сіз (Вы)	-сыз - после твердого корня -сіз - после мягкого корня	бала+ сыз , әке+ сіз , студент+ сіз
III- Ол (он, она)	----	бала, қыз әке, студент
Көпше түрі (Множественное число)		
I – Біз (мы)	-мыз, -міз - после <i>гласных</i> и <i>сонорных</i> согласных -быз, -біз - после <i>звонких</i> согласных -пыз, -піз - после <i>глухих</i> согласных	бала+ мыз қыз+ быз студент+ піз
II – Сендер (вы)	-сыңдар - после твердого корня -сіндер - после мягкого корня	бала+ сыңдар студент+ сінде р
II – Сіздер (Вы)	-сыздар - после твердого корня -сіздер - после мягкого корня	бала+ сыздар студент+ сіздер
III – Олар (они)	-лар, -лер - после <i>гласных</i> и <i>сонорных</i> <i>р, й, у</i> -дар, -дер - после <i>сонорных</i> <i>л, м, н, ң</i> и <i>звонких</i> <i>з, ж</i> -тар, -тер - после <i>глухих</i> согласных	бала+ лар қыз+ дар студент+ тер

Септік жалғаулары (Падежные окончания)

Образование падежных форм имен существительных осуществляется с помощью падежных окончаний. В казахском языке имеется 7 падежных форм, к которым можно задать вопросы. Окончания прибавляются в соответствии с законом сингорманизма и прогрессивной ассимиляции.

Септіктер/ Падежи	Сұрақтар/ Вопросы	Жалғаулар/Употребление окончаний	Мысалы/ Примеры
Атау (Именительный)	кім? (кто?) не? (что?)	----	бала, гүл, жұмыс
Ілік (Родительный)	кімнің? (кого?) ненің? (чего?)	-ның, -нің - после <i>гласных</i> и <i>сонорных м,н,ң</i> -дың,-дің - после <i>сонорных р,й,у, л, и звонких согласных</i> -тың, -тің - после <i>глухих согласных</i>	бала+ ның гүл+ дің жұмыс+ тың
Барыс (Дательный)	кімге? (кому?) неге? (чему?) қайда? (куда)	-ға, -ге - после <i>гласных, сонорных и звонких согласных</i> -қа, -ке - после <i>глухих согласных</i> -а, -е - после окончаний <i>притяж. формы I, II лица</i> -на, -не - после окончаний <i>притяж. формы III лица</i>	бала+ ға гүл+ ге , жұмыс+ қа анам+ а , әжең+ е атасы+ на , әкесі+ не
Табыс (Винительный)	кімді? (кого?) нені? (что?)	-ны, -ні – после <i>гласных</i> -ды, -ді - после <i>сонорных и звонких согласных</i> -ты, -ті – после <i>глухих согласных</i>	бала+ ны гүл+ ді жұмыс+ ты
Жатыс (Предложный, местный)	кімде? (у кого?) неде? (у чего?) қайда? (где?), қашан? (когда?)	-да, -де –после <i>гласных, сонорных и звонких согласных</i> -та, -те – после <i>глухих согласных</i> -нда, -нде –после окончаний <i>притяж. формы III лица</i>	бала+ да гүл+ де , жұмыс+ та басы+ нда іші+ нде
Шығыс (Исходный)	кімнен? (от кого?) неден? (из чего?) қайдан? (откуда?)	-нан, -нен - после <i>гласных и сонорных м,н,ң</i> -дан, -ден - после <i>сонорных р,й,у, л, и звонких согласных</i> -тан, -тен - после <i>глухих согласных</i>	бала+ дан гүл+ ден жұмыс+ тан
Көмектес (Творительный)	кіммен? (с кем?) немен? (с чем? как?)	-мен - после <i>гласных, сонорных и звонких согласных</i> -бен – после <i>звонких согласных з, ж</i> -пен – после <i>глухих согласных</i>	бала+ мен қыз+ бен жұмыс+ пен

Етістіктің шақтары (Времена глаголов)

Нақ осы шақ (Собственно-настоящее время)

1. Простая форма

Жекеше (единственное число)			Көпше (множественное лицо)		
Жақ (лицо)	Болымды (утвердительная)	Болымсыз (отрицательная)	Жақ (лицо)	Болымды (утвердительная)	Болымсыз (отрицательная)
I. Мен (Я)	отыр+ мын (сиджу) тұр+ мын (стою) жүр+ мін (хожу) жатыр+ мын (лежу)	отыр+ ған жоқ+ пын тұр+ ған жоқ+ пын жүр+ ген жоқ+ пын жат+ қан жоқ+ пын	I. Біз (Мы)	отыр+ мыз тұр+ мыз жүр+ міз жатыр+ мыз	отыр+ ған жоқ+ пыз тұр+ ған жоқ+ пыз жүр+ ген жоқ+ пыз жат+ қан жоқ+ пыз
II. Сен (Ты)	отыр+ сың (сидишь) тұр+ сың (стоишь) жүр+ сің (ходишь) жатыр+ сың (лежишь)	отыр+ ған жоқ+ сың тұр+ ған жоқ+ сың жүр+ ген жоқ+ сың жат+ қан жоқ+ сың	II. Сендер (Вы)	отыр+ сыңдар тұр+ сыңдар жүр+ сіңдер жатыр+ сыңдар	отыр+ ған жоқ+ сыңдар тұр+ ған жоқ+ сыңдар жүр+ ген жоқ+ сыңдар жат+ қан жоқ+ сыңдар
II. Сіз (Вы)	отыр+ сыз (сидите) тұр+ сыз (стоите) жүр+ сіз (ходите) жатыр+ сыз (лежите)	отыр+ ған жоқ+ сыз тұр+ ған жоқ+ сыз жүр+ ген жоқ+ сыз жат+ қан жоқ+ сыз	II. Сіздер (Вы)	отыр+ сыздар тұр+ сыздар жүр+ сіздер жатыр+ сыздар	отыр+ ған жоқ+ сыздар тұр+ ған жоқ+ сыздар жүр+ ген жоқ+ сыздар жат+ қан жоқ+ сыздар
III. Ол (Он, она)	отыр (сидит) тұр (стоит) жүр (ходит) жатыр (лежит)	отыр+ ған жоқ тұр+ ған жоқ жүр+ ген жоқ жат+ қан жоқ	III. Олар (Они)	отыр тұр жүр жатыр	отыр+ ған жоқ тұр+ ған жоқ жүр+ ген жоқ жат+ қан жоқ

2. Сложная форма

Жекеше (единственное число)

Жақ (лицо)	Негізгі етістік (смысловый глагол)	Болымды (утвердительная)	Болымсыз (отрицательная)
I. Мен (Я)	оқы+ п жаз+ ып көр+ іп	отыр/жатыр+ мын (читаю) отыр/жатыр+ мын (пишу) отыр/жатыр+ мын (смотрю)	оқып отыр+ ған жоқ+ пын (не читаю) жазып отыр+ ған жоқ+ пын (не пишу) көріп жат+ қан жоқ+ пын (не смотрю) көріп жүр+ ген жоқ+ пын (не смотрю)
II. Сен (Ты)	оқы+ п жаз+ ып көр+ іп	отыр+ сың (сидишь) тұр+ сың (стоишь) жүр+ сің (ходишь) жатыр+ сың (лежишь)	отыр+ ған жоқ+ сың (не сидишь) тұр+ ған жоқ+ сың (не стоишь) жүр+ ген жоқ+ сың (не ходишь) жат+ қан жоқ+ сың (не лежишь)
II. Сіз (Вы)	оқы+ п жаз+ ып көр+ іп	отыр+ сыз (сидите) тұр+ сыз (стоите) жүр+ сіз (ходите) жатыр+ сыз (лежите)	отыр+ ған жоқ+ сыз (не сидите) тұр+ ған жоқ+ сыз (не стоите) жүр+ ген жоқ+ сыз (не ходите) жат+ қан жоқ+ сыз (не лежите)
III. Ол (Он, она)	оқы+ п жаз+ ып көр+ іп	отыр (сидит) тұр (стоит) жүр (ходит) жатыр (лежит)	отыр+ ған жоқ (не сидит) тұр+ ған жоқ (не стоит) жүр+ ген жоқ (не ходит) жат+ қан жоқ (не лежит)

Жедел өткен шақ (очевидное прошедшее время)

Обозначает действие, имевшие место в прошлом. Способ образования: к корню добавляются следующие суффиксы:

-ды/ -ді	после гласных, звонких з, ж и сонорных согласных	
-ты/ -ті	после глухих и звонких б, в, з, г	переходящих в «б-п», «г-к», «з-қ» (табу-тап (находить), жабу-жап (закрывать), тағу-так (носить, ношение), жағу-жақ (включать, зажигать), егу-ек (сажать))

затем следуют окончания:

Жақ	Жекеше (ед. ч.)	Жақ	Көпше (мн.ч.)
I. Мен	-м (бар+ ды +м, кел+ ді +м)	I. Біз	-қ, -к (бар+ ды +қ, кел+ ді +қ)
II. Сен	-ң (бар+ ды +ң, кел+ ді +ң)	II. Сендер	-ңдар, -ңдер (бар+ ды +ңдар, кел+ ді +ңдер)
II. Сіз	-ңыз, -ңіз (бар+ ды +ңыз, кел+ ді +ңіз)	II. Сіздер	-ңыздар, -ңіздер (бар+ ды +ңыздар, кел+ ді +ңіздер)
III. Ол	- (бар+ ды , кел+ ді)	III. Олар	- (бар+ ды , кел+ ді)

Отрицательная форма *Жедел өткен шақ*. Образуется с помощью частиц, которые добавляются к корню, затем суффиксы прошедшего времени

-ма/-ме	после гласных, сонорных согласных р, л, у, й	Мен бар+ма+ды+м/ кел+ме+ді+м Сен бар+ма+ды+ң/ кел+ме+ді+ң Сіз бар+ма+ды+ңыз/ кел+ме+ді+ңіз Ол бар+ма+ды/ кел+ме+ді
-ба/-бе	после звонких з, ж	Мен жаз+ба+ды+м Сен жаз+ба+ды+ң Сіз жаз+ба+ды+ңыз Ол жаз+ба+ды
-па/-пе	после глухих, звонких б, в, з, г и сонорных м, н, ң	Мен айт+па+ды+м/ күт+пе+ді+м Сен айт+па+ды+ң/ күт+пе+ді+ң Сіз айт+па+ды+ңыз/ күт+пе+ңіз Ол айт+па+ды / күт+пе+ді

Ауыспалы осы шақ (переходное будущее время)

Образуется путем прибавления к корню глагола суффиксов деепричастия **-а/ -е/ -й**, а затем **личных окончаний** глагола:

Жақ	Жекеше (ед. ч.)	Жақ	Көпше (мн.ч.)
I. Мен	бар+ а +мын кел+ е +мін қара+ й +мын	I. Біз	бар+ а +мыз кел+ е +міз қара+ й +мыз
II. Сен	бар+ а +сың кел+ е +сің қара+ й +сың	II. Сендер	бар+ а +сыңдар кел+ е +сіндер қара+ й +сыңдар
II. Сіз	бар+ а +сыз кел+ е +сіз қара+ й +сыз	II. Сіздер	бар+ а +сыздар кел+ е +сіздер қара+ й +сызда
III. Ол	бар+ а +ды кел+ е +ді қара+ й +ды	III. Олар	бар+ а +ды кел+ е +ді қара+ й +ды

Отрицательная форма:

Жақ	Жекеше (ед. ч.)	Жақ	Көпше (мн.ч.)
I. Мен	бар+ ма +й+мын кел+ ме +й+мін қара+ ма +й+мын	I. Біз	бар+ а +мыз кел+ е +міз қара+ й +мыз
II. Сен	бар+ ма +й+сың кел+ ме +й+сің қара+ ма +й+сың	II. Сендер	бар+ а +сыңдар кел+ е +сіндер қара+ й +сыңдар
II. Сіз	бар+ а +сыз кел+ е +сіз қара+ й +сыз	II. Сіздер	бар+ а +сыздар кел+ е +сіздер қара+ й +сызда
III. Ол	бар+ а +ды кел+ е +ді қара+ й +ды	III. Олар	бар+ а +ды кел+ е +ді қара+ й +ды

**СӨЙЛЕУ ӘДЕБІ
РАЗГОВОРНЫЙ ЭТИКЕТ**

Приветствие	Сәлемдесу
Доброе утро	Қайырлы таң
Добрый день	Қайырлы күн
Добрый вечер	Қайырлы кеш
Привет	Сәлем
Здравствуйте	Сәлеметсіз бе?
Добро пожаловать	Қош келдіңіз
Как Ваши дела?	Қалыңыз қалай?
Как Ваше здоровье?	Денсаулығыңыз қалай?
Все ли в порядке дома?	Үй-іші тегіс аман ба?
Все ли в порядке с детьми?	Бала-шаға аман ба?
У Вас у самого как дела?	Өз жағдайыңыз қалай?
Как Вы себя чувствуете?	Көңіл-күйіңіз қалай?
Спасибо, хорошо	Рахмет, жақсы
Слава Богу	Құдайға шүкір
Неплохо	Жаман емес
Потихоньку	Ақырындап
Отлично	Тамаша

**НАЗАР АУДАРУ
ОБРАЩЕНИЕ**

Господин	Мырза
Госпажа	Ханым
Дорогие друзья	Қымбатты достар
Уважаемые гости	Қадірлі қонақтар
Уважаемые гости	Қадірлі қонақтар
Будьте здоровы / До свидания	Сау болыңыз
До встречи	Кездескенше
Прощайте	Қош болыңыз
Удачи Вам	Жолыңыз болсын
Удачи тебе	Жолың болсын
Желаю счастливого пути!	Ақ жол тілеймін!
Передайте привет	Сәлем айтыңыз
Будьте живы-здоровы!	Аман-есен болыңыздар!

**ТАНЫСУ
ЗНАКОМСТВО**

Давайте познакомимся	Танысайық
Познакомтесь	Танысыңыздар
Будем знакомы	Таныс болайық
Разрешите познакомиться	Танысуға рұқсат етіңіз
Разрешите представить	Таныстыруға рұқсат етіңіз
Как тебя зовут?	Сенің атың/есімің кім?
Как Вас зовут?	Сіздің атыңыз/есіміңіз кім?
Мое имя....	Менің атым/есімім....
Я инженер	Мен инженермін
А Вы?	Ал сіз ше?
Я думаю, что вы юрист	Сіз заңгерсіз ғой деймін
Это моя визитная карточка	Мынау менің визит карточкам
Сколько Вам лет?	Жасыңыз нешеде?
Мне тридцать лет	Мен отыз жастамын
Вы когда / в каком году родились?	Сіз қашан / қай жылы тудыңыз?
Я родился 1992 году 1 января	Мен бір мың тоғыз жүз тоқсан екінші жылы бірінші қаңтарда тудым
У Вас есть семья?	Сіздің отбасыңыз бар ма?
Рад(а) знакомству с Вами	Сізбен танысқанымға қуаныштымын

**ПІКІР АЛЫСУ
ОБМЕН МНЕНИЯМИ**

Давайте обсудим этот вопрос	Осы мәселені талқылайық
Об этом еще поговорим	Бұл жөнінде әлі сөйлесеміз
Обсудим это тщательно	Мұны мұқият талдайық
Не уходите от темы	Тақырыптан ауытқымаңыз
Неаргументированное мнение	Дәлелсіз пікір
Не спорьте со мной	Менімен тайталаспаңыз
Делай, что я говорю	Айтқанымды істе
Не возражайте	Қарсыласпаңыз
Ты разделяешь мое мнение?	Сен пікірімді қолдайсың ба?
По-моему Вы ошибаетесь	Меніңше Сіз қателесесіз
Выскажем свое мнение	Ойымызды айтайық
С одной стороны Вы правы	Бір жағынан, сіздікі дұрыс
Но я с Вами не могу согласиться	Бірақ, мен сізбен келісе алмаймын

**ӨТІНІШ
ПРОСЬБА**

Разрешите?	Рұқсат па?
Разрешите, пожалуйста!	Рұқсат етіңізші!
Можно?	Бола ма?
Разрешите войти?	Кіруге бола ма?
Разрешите пройти!	Өтуге рұқсат етіңізші!
Можно сесть?	Отыруға бола ма?
Можно сказать?	Айтуға рұқсат па?
Можно прийти / приехать?	Келуге бола ма?
Разрешите уйти / уехать	Кетуге рұқсат етіңізші
Можно выйти?	Шығуға бола ма?
Да, можно	Иә, рұқсат
Входите	Кіріңіз
Приходите / приезжайте	Келіңіз
Рассказывайте	Сөйлеңіз
Можете идти	Бара беріңіз
У меня есть просьба к Вам	Менің сізге өтінішім бар
Слушаю	Тыңдап тұрмын
Объясните	Түсіндіңізші
АҚЫЛ-КЕҢЕС СОВЕТ	
Не спешите	Асықпаңыз
Не волнуйтесь	Алаңдамаңыз
Не обращайтесь внимания	Көңіл бөлмеңіз
Не думайте об этом	Бұл туралы ойламаңыз
Ни о чем не думайте	Ештеңе ойламаңыз
Ничего страшного	Қорқатын ештеңе жоқ
Зря время не тратьте	Уақытты босқа / текке өткізбеңіз
По-моему, Вам надо отдохнуть	Меніңше, сіздің демалуыңыз керек
Выходные дни проведите с нами	Демалыс күндерін бізбен бірге өткізіңіз
Не обижайтесь	Ренжімеңіз / өкпелемеңіз
Не сердитесь	Ашуланбаңыз
Я не хотел вас обидеть	Менің сізді ренжіткім келмеді
Извините за беспокойствие	Сізді мазалағанымға кешірім сұраймын

**ТАҢДАНУ
УДИВЛЕНИЕ**

Я удивился	Мен таң қалдым
Я был удивлен	Мен аң-таң болдым
Это для меня совершенно неожиданно	Бұл мен үшін күтпеген жағдай
Правда?	Рас па?
Действительно так?	Солай ма?
Неужели?	Шын ба?
Разве?	Шынымен бе?
Что случилось?	Не болып қалды?
Никогда бы не подумала	Ешқашан ойламас едім
И во сне бы не приснилось	Үш ұйықтамасам түсіме кірмеген нәрсе
Кто мог подумать?	Кім ойлаған?
Кто думал, что встретимся	Кездесеміз деп кім ойлаған
Невероятно!	Мүмкін емес!
Вот это новость!	Бұл жаңалық қой!
Какой ты счастливый!	Сен қандай бақыттысың!
Как прекрасно!	Қандай тамаша!
Нет слов, удивительно!	Сөз жоқ, қандай ғажап!
ТЕЛЕФОНМЕН СӨЙЛЕСУ РАЗГОВОР ПО ТЕЛЕФОНУ	
Можно позвонить?	Телефон соғуға/шалуға бола ма?
Слушаю Вас	Сізді тыңдап тұрмын
Мне нужен исполнитель документа Асанов Алмат	Маған құжат орындаушы Алмат Асанов керек еді
Подождите немного	Сәл күте тұрыңыз
Он занят	Ол бос емес
Такого человека здесь нет	Ондайда мұнда жоқ
Вас приглашают к телефону	Сізді телефонға шақырып жатыр
Я Вас плохо слышу	Мен сізді нашар естіп тұрмын
Не понял, что Вы сказали?	Түсінбедім, сіз не дедіңіз?
Что ему передать?	Оған не айтайын?
Я еще позвоню	Мен өзім тағы хабарласамын
Когда можно позвонить?	Қашан хабарласуға болады?
Какой у Вас номер телефона?	Сіздің телефон нөмеріңіз қандай?
Буду ждать Вашего звонка	Сіздің хабарласуыңызды күтемін

**ТЕМІРЖОЛ ВОКЗАЛЫ/ӘУЕЖАЙ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫЙ ВОКЗАЛ/АЭРОПОРТ**

Мне нужно доехать до ...	Маған ... дейін жету керек
Сколько стоит билет до ...?	... дейін билет қанша тұрады?
Мне нужен один билет до Алматы	Маған Алматыға дейін бір билет керек
Мне нужен один билет до Астаны и обратно.	Маған Астанаға дейін және кері қарай бір билет қажет
Где мне нужно делать пересадку?	Мен қай жерде басқа көлікке ауысуым керек?
Извините, этот поезд идет в ...?	Ғафу етіңіз, мына пойыз ... бара ма?
Где можно получить багаж?	Жолжүкті қайдан алуға болады?
Я не могу найти свой багаж.	Мен жолжүгімді таба алмай жатырмын
Где тут справочная?	Анықтама бөлімі қайда?
Регистрация билетов началась (закончилась)?	Билеттерді тіркеу басталды ма? (аяқталды ма)?
Во сколько будет вылет?	Ұшу уақыты қаншада?
Счастливого пути!	Сәтті сапар болсын!
Где можно купить сувениры?	Базарлық (сыйлық, кәдесыйды) қайда сатып алуға болады?
Где можно обменять валюту?	Валюта айырбастау қай жерде?
Где можно заказать такси?	Қай жерде такси шақыруға болады?
Как мне дойти в ближайший отель?	Ең жақын отельге қалай жетсем болады екен?
Скажите, пожалуйста, где туалет?	Дәретхана қайда екенін айтыңызшы?
ЖОЛДА / В ПУТИ	
Как доехать до банка?	Банкке дейін қалай жетуге болады?
Как проехать к центру города?	Қала орталығына қалай баруға болады?
Как найти автовокзал?	Автовокзалды қалай табуға болады?
Поверните налево (направо)	Солға (оңға) қарай бұрылыңыз
Поверните назад	Артқа бұрылыңыз
Сколько часов (минут) ехать до моста?	Көпірге дейін қанша сағат (минут) жүру керек?
Как проехать к центру города?	Қала орталығына қалай баруға болады?

**ЖАНАРМАЙ ҚҰЮ БЕКЕТІ/ТЕХНИКАЛЫҚ ТЕКСЕРІС
АВТОЗАПРАВОЧНАЯ СТАНЦИЯ/ТЕХНИЧЕСКИЙ ОСМОТР**

Где ближайшая автозаправочная станция?	Жақын арадағы жанармай құю бекеті қай жерде?
Сколько стоит литр бензина?	Бір литр жанармай қанша тұрады?
Дайте мне десять литров бензина	Маған он литр жанармай беріңізші
Где ключ от бензобака?	Бензин бағының кілті қайда?
Залейте полный бак, пожалуйста	Бакты толтырып құйыңызшы
У Вас есть бензин 92?	Сіздерде 92 жанармайы бар ма?
Проверьте масло (тормоза, давление)	Майды (тежегішті, қысымды) тексеріңізші
Вы можете зарядить аккумулятор?	Сіз аккумулятор зарядтай аласыз ба?
Смените колесо, пожалуйста	Дөңгелекті ауыстырыңызшы
Сколько это стоит?	Мынау қанша тұрады?
Где находится стнция техосмотра?	Техникалық тексеріс бекеті қай жерде?
Вы делаете диагностику автомашины?	Автомашина диагностикасын жасайсыздар ма?
Сколько времени уходит на это?	Оған қанша уақыт кетеді?
Двигатель машины неисправен	Машинаңыздың қозғалтқышы бұзылған
У меня сломалась машина	Менің машинама сынып қалды
У меня неполадка с двигателем	Менің қозғалтқышым бұзылып қалды
Где можно момыть машину?	Машинаны қай жерде жууға болады?
ТАКСИ	
Я хотел бы заказать такси	Мен таксиге тапсырыс берейін деп едім
По какому адресу?	Мекен-жайыңыз қандай?
Извините, где найти такси?	Кешіріңіз, таксиді қайдан тапсам болады?
Вызовите, пожалуйста, такси	Өтінемін, такси шақырыңызшы
Такси! Вы свободны?	Такси! Сіз боссыз ба?
Сколько будет стоить до центра?	Орталыққа дейін қанша болады?
Долеко ли аэропорта?	Әуежайға дейін алыс па?
Пожалуйста, быстрее (медленнее)	Тезірек (асықпай) жүріңізші

**ДҮКЕНДЕ
В МАГАЗИНЕ**

Я смотрю	Мен қарап тұрмын
Покажите мне это, пожалуйста	Өтінемін, маған мынаны көрсетіңізші
Я бы хотел купить	Менің сатып алғым келіп тұр
Дайте мне это, пожалуйста	Маған мынаны беріңізші
Сколько это стоит?	Мынаның бағасы қанша?
Я беру это	Мен мынаны аламын
Пожалуйста, напишите цену	Өтінемін, бағасын жазыңызшы
Это слишком дорого	Бұл өте қымбат
Могу ли я это примерить?	Мен мынаны киіп көрсем бола ма?
Где примерочная (комната)?	Киім ауыстыру бөлмесі қайда?
Это мне мало	Бұл маған кіші
Это мне велико	Бұл маған үлкен
Это мне подходит	Бұл маған тура келеді
У Вас есть что-нибудь побольше?	Сізде үлкенірек бір нәрсе бар ма?
Где можно купить одежду (обувь, еду, сим-карту, подарки)?	Киім (аяқ киім, тамақ, сим-карта, сыйлықтар) қайда сатып алуға болады?
Дайте, пожалуйста, чек	Чек беріңізші
Я хочу обменять эту рубашку на другую	Менің мына көйлекті басқасына ауыстырғым келеді
Эта вещь имеет брак	Мына заттың ақауы бар
ЖАҒДАЙЛАР СЛУЧАИ	
Помогите!	Көмектесіңіз!
Вызовите полицию	Полиция шақырыңыз
Вызовите врача	Дәрігер шақырыңыз
Я заблудился	Мен адасып кеттім
Успокойтесь!	Сабыр сақтаңыз!
Пожалуйста, одолжите телефон	Өтінемін, телефоныңызды бере тұрасыз ба?
Мне нужно позвонить	Маған телефон соғу қажет болып тұр
Вы не могли бы дать мне денег?	Сіз маған ақша бере аласыз ба?
Покажите мне ...	Маған ... көрсетіңізші
Дайте мне это, пожалуйста	Өтінемін, мұны маған беріңізші

**ЖҰМЫС
РАБОТА**

Я видел ваше объявление в газете	Мен сіздің жарнамаңызды газетте көрдім
Где можно найти работу?	Жұмысты қайдан тапса болады?
Я умею печатать на компьютере	Мен компьютерде тере аламын
Я хотел бы найти работу	Менің жұмыс тапқым келеді
Я хорошо разбираюсь в компьютерах	Мен компьютерді жақсы меңгергенмін
Я смогу работать три месяца	Мен үш ай жұмыс істей аламын
Я могу работать по вечерам (по выходным / в любое время)	Мен кешке (демалыс күндері \кез келген уақытта) жұмыс істей аламын
Я ищу постоянную (непостоянную) работу	Мен тұрақты (уақытша) жұмыс іздеп жүрмін
Я ищу работу на полдня	Мен жарты күнге жұмыс іздеп жүрмін
Я ищу работу на полный рабочий день	Мен толық уақыт жұмыс іздеп жүрмін
Мне нужна любая работа	Маған кез келген жұмыс керек
Пожалуйста, возьмите меня на работу	Өтінемін, мені жұмысқа алыңызшы
В настоящее время я нигде не работаю.	Қазіргі уақытта жұмыс істемеймін
В полдень у меня обеденный перерыв	Түсте мен түскі асқа барамын
У меня высшее образование.	Менің жоғарғы білімім бар
У меня есть квалификация	Менің біліктілік куәлігім бар
У меня есть медицинская страховка	Менің мединициналық сақтандыруым бар
У меня есть опыт работы в торговле	Менің саудада жұмыс тәжірибем бар
У меня есть опыт работы на компьютере	Менің компьютерде жұмыс тәжірибем бар
У меня восьмичасовой рабочий день.	Менің жұмыс күнім сегіз сағаттық
Вы когда-либо прежде занимались этим?	Бұрын мұнымен айналысып па едіңіз?

ҚАБЫЛДАМАУ, КЕЛІСПЕУ ОТКАЗ, НЕСОГЛАСИЕ	
Нет, спасибо	Жоқ, рақмет
Не надо	Қажеті жоқ / керек емес
Не может быть!	Мүмкін емес!
Вы не правы	Сіздікі дұрыс емес
Нет, наоборот	Жоқ, керісінше
Я отказываюсь	Мен бас тартамын
Я против	Мен қарсымын
Я тоже не согласен	Мен де келіспеймін
Я сделал всё, что мог	Мен қолымнан келгеннің бәрін істедім
Никогда	Ешқашан
Вы не можете отрицать этого	Сіз мұны жоққа шығара алмайсыз
Конечно, нет	Әрине, олай емес
Мне это совсем не нравится	Бұл маған тіпті ұнамайды
Ничего подобного	Мүлде олай емес
Это не в моих силах	Бұл менің қолымнан келмейді
Я другого мнения	Мен басқаша пікірдемін
Этому не бывать	Олай бола қоймас
Я не согласен с Вами	Мен сізбен келіспеймін
Это абсолютно исключено	Бұл тіптен мүмкін емес
Вы ошибаетесь	Сіз қателесесіз
По-моему, вы ошибаетесь...	Меніңше, сіз қателесесіз...
КЕШІРІМ СҰРАУ / ИЗВИНЕНИЕ	
Извините, пожалуйста	Кешірім өтінемін
Извините, что заставил вас ждать	Сізді күттіріп қойғанымға кешірім сұраймын
Прошу прощения	Ғафу етіңіз
Не обессудьте	Айып етпеңіз
Я виноват	Мен кінәлімін
Извините, что не смог выполнить вашу просьбу	Сіздің өтінішіңізді орындай алмағанымға кешірім сұраймын
Извините, что опоздал	Кешікенімге кешірім өтінемін
Извините, что причинил столько хлопот	Осынша әуреке салғанымға кешірім сұраймын
Не обижайтесь	Ренжімеңіз / өкпелемеңіз
Я не хотел вас обидеть	Мен сізді ренжіткім келмеді еді

ШАҚЫРУ ПРИГЛАШЕНИЕ	
Приглашаем вас в гости	Сізді қонаққа шақырамыз
Я могу пригласить Вас на обед?	Мен Сізді түскі асқа шақырсам бола ма?
Приглашаем Вас вместе отдохнуть	Бізбен бірге демалуға жүріңіз
Давайте вместе прогуляемся	Бірге қыдырайық
Приходите сегодня вечером	Бүгін кешке келіңіз
К сожалению, сегодня я не могу прийти	Өкінішке орай, мен бүгін келе алмаймын
А завтра?	Ал ертең ше?
Ждем Вас завтра к обеду	Ертең түске қарай сізді күтеміз
Проходите на почетное место	Төрлетіңіз
Приходите к нам на ужин!	Кешкі асқа келіңіз!
Что будете делать в воскресенье?	Жексенбіде сіз не істейсіз?
Мы бы хотели встретиться с Вами	Сізбен кездеспекші едік
Я бы хотел поговорить с ним	Онымен сөйлесейін деп едім
Приезжайте к нам в Актау	Бізге Актауға келіңіз
Я буду вас ждать	Мен сізді күтемін
Спасибо за приглашение	Шақырғаныңызға рахмет
ҚҰТТЫҚТАУ, ТІЛЕК АЙТУ ПОЗДРАВЛЕНИЯ, ПОЖЕЛАНИЯ	
С праздником!	Мерекеңізбен!
Поздравляю Вас с днем рождения (юбилеем)!	Сізді туған күніңізбен (мерейтойыңызбен) құттықтаймын!
Поздравляю с новосельем!	Қонысыңыз құтты болсын!
Поздравляю с бракосочетанием!	Үйлену тойы құтты болсын!
Будьте счастливы!	Бақытты болыңдар!
Плодотворной работы Вам!	Еңбегіңіз жемісті болсын!
Успехов в работе!	Еңбекте табыс тілеймін!
Поздравляю от чистого сердца!	Шын жүректен құттықтаймын!
Желаю огромного счастья!	Мол бақыт тілеймін!
Желаю крепкого здоровья!	Зор денсаулық тілеймін!
Желаю долгих лет жизни!	Өмір жасыңыз ұзақ болсын!
Молодец!	Жарайсың!
Поздравляю с Новым годом!	Жаңа жылыңызбен!
Желаю вам удачи!	Ақ жол болсын!

ОТБАСЫ ТУРАЛЫ О СЕМЬЕ	
У вас есть семья?	Сіздің отбасыңыз бар ма?
Вы женаты (замужем)?	Сіз үйленгенсіз бе (тұрмыстасыз ба)?
У Вас есть братья, сестры?	Сіздің аға-інілеріңіз, апа-сіңділеріңіз бар ма?
Сколько лет вашему ребенку?	Балаңыз қанша жаста?
Я живу вместе с родителями	Мен ата-анаммен бірге тұрамын
Они пенсионеры	Олар зейнеткерлер
Я живу отдельно	Мен бөлек тұрамын
Сколько человек в вашей семье?	Отбасыңызда қанша адам бар??
Нас пятеро: мои родители, жена и ребенок	Біз бесеуміз: ата-анам, әйелім және балам бар
У меня есть внук	Менің немерем бар
Моя двоюродная (ый) сестра/брат	Немере әпкем/ағам
Мой племянник (ца)	Менің жиенім
Мои родственники	Менің туыстарым
Мой прадед	Менің арғы атам
Мой тесть (свекорь)	Менің қайын атам
Моя теща (свекровь)	Менің қайын енем
ШАҢЫРАҚ ДОМ	
Где Вы живете?	Сіз қайда тұрасыз?
Я живу в Актау	Мен Актауда тұрамын
Скажите, пожалуйста, ваш адрес	Мекенжайыңызды айтыңызшы
В каком доме вы живете?	Сіз қай үйде тұрасыз?
Я живу в съёмной квартире	Мен жалдамалы пәтерде тұрамын
На каком этаже вы живете?	Сіз қай қабатта тұрасыз?
Есть ли в Вашем доме лифт?	Сіз тұратын үйде лифт бар ма?
У Вас большая квартира?	Сіздің пәтеріңіз үлкен бе?
Имею собственный дом из шести комнат	Алты бөлмелі жеке үйім бар
Я живу в жилом комплексе «Абылай хан»	Мен «Абылай хан» тұрғынүй кешенінде тұрамын
Где находится данный жилой комплекс?	Ол тұрғынүй кешені қай жерде?
Сколько комнат в квартире?	Пәтерде неше бөлме бар?
Вы давно здесь живете?	Бұл жерде көптен бері тұрасыз ба?

АЛҒЫС БЛАГОДАРНОСТЬ	
Большое спасибо!	Көп рақмет!
Спасибо от всех нас!	Бәріміздің атымыздан үлкен рақмет!
Спасибо за помощь!	Көмегіңіз үшін рақмет!
Спасибо за внимание!	Көңіл бөлгеніңіз үшін рақмет!
Спасибо за приглашение	Шақырғаныңыз үшін рақмет!
Спасибо за совет	Кеңесіңіз үшін рақмет!
Спасибо за поздравление	Құттықтағаныңыз үшін рақмет!
Я признателен	Мен сізге ризамын
Я Ваш должник	Сізге қарыздармын
Благодарю	Алғыс айтамын
Хочу выразить признательность!	Мен алғысымды / ризашылығымды білдіргім келеді!
ҚОШТАСУ ПРОЩАНИЕ	
Будь здоров!	Сау бол!
Будьте здоровы!	Сау болыңыз!
До встречи!	Кездескенше!
До следующей встречи!	Келесі кездескенше!
До свидания!	Қош-сау бол/болыңыз!
Будьте здоровы!	Сау-саламатта болыңыз!
Прощайте!	Қош болыңыз!
Удачи Вам!	Жолыңыз болсын / Сәттілік тілеймін!
Желаю счастливого пути!	Ақ жол тілеймін!
Передай привет!	Сәлем айт!
Будьте живы-здоровы!	Аман-есен болыңыздар!
Передайте всем привет!	Бәріне сәлем айтыңыз!
ТҮСІНІСУ / ВЗАИМОПОНИМАНИЕ	
Да, конечно	Иә, әрине
Хорошо, ладно	Жақсы, жарайды
Понятно?	Түсінікті ме?
Вы меня понимаете?	Сіз мені түсініп тұрсыз ба?
Я Вас не понял(а)	Мен сізді түсінбедім
Все понятно	Бәрі де түсінікті
Да, понял(а)	Иә, түсіндім

